

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 LUTEGO 1936 ROKU

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI CHEMICZNEJ

Przemysł chemiczny w Polsce wykazuje znaczną prężność wewnętrzną i dużą dozę inicjatywy. Stąd też niema prawie miesiąca, aby w Polsce nie powstawał nowy dział produkcji chemicznej, przyczyniając się nie tylko do zdobywania coraz to nowych dziedzin wytwórczości, ale również do aktywizacji bilansu handlowego.

Tak np., w ciągu r. 1935 — jednego tylko roku — uruchomiono w Polsce produkcję siarczku węgla; alkaloidów opjumowanych z łądymaku polskiego; znacznie rozszerzono gamę wytwarzanych półproduktów organicznych, uruchamiając między innymi, wytwarzanie alfa-naftolu, kwasu betaoksynaftoesowego, dwuetyloaminy, antrachinonu, paranitroaniliny, i t. d.; wypuszczono na rynek kilka nowych produktów organicznych używanych w przemyśle gumowym jako przyspieszacze wulkanizacji i antyutlenia-cze; rozpoczęto produkcję stearynianów cynku, magnezu i glinu. Spośród drobniejszych stosunkowo artykułów — rozszerzono produkcję fosforanów sodowych, połączeń bizmutu; uruchomiono produkcję soli kwasu cytrynowego, ftalanu etylowego, pochodnych barbiturowych, metylocykloheksanonu, cyjanków metali ciężkich. Wypuszczono na rynek specjalne produkty, jak spoiwa kwaso - odporne, nowe połączenia do uszlachetnienia stali i t. d.

Przy wąskim stosunkowo rynku polskim na artykuły chemiczne, a zawodnych i coraz trudniejszych możliwościach eksportowych — jest rzeczą ważną niepodjęcie tych samych inicjatyw produkcyjnych w różnych ośrodkach wytwórczości. Tak zwane „dublowanie” produkcji jest szczególnie niekorzystne w przemyśle chemicznym, gdzie wiele jeszcze działów czeka w Polsce na uruchomienie. Dlatego też wydaje się rzeczą niezbędną, aby Związek Przemysłu Chemicznego był szczegółowo i dokładnie informowany o nowych zamierzeniach pro-

dukcyjnych naszych przedsiębiorstw chemicznych. Pozwoli to bowiem na sformułowanie ostrzeżeń ze strony Związku w przypadku, gdyby podjęta już przez jedną fabrykę inicjatywa miała się powtarzać w innej. Inwestowanie energii i kapitału w urządzenia już może budowane gdzieindziej stanowiłoby bowiem zbędny, a nieowocny wysiłek.

Ponadto jednak stwierdzić trzeba, że Związek Przemysłu Chemicznego nader często jest konsultowany przez czynniki urzędowe w najrozmaitszych sprawach traktatowych, celnych taryfowych, kontyngentowych i innych, przyczem na sformułowanie opinii nader często pozostawiony jest okres czasu, nieprzekraczający paru godzin. W tym stanie rzeczy niezbędna jest dokładna orientacja Związku w planach produkcyjnych poszczególnych przedsiębiorstw. Tylko bowiem wówczas można bronić konieczności np. utrzymania ochrony celnej na pewnym poziomie, jeżeli dany artykuł przemysłowy jest wytwarzany w kraju lub ma być produkowany w najbliższej przyszłości. Doświadczenie uczy, iż nieinformowanie zawczasu Związku — choćby w najpoufniejszej formie — o zamierzonym podjęciu nowego działu produkcji prowadzić musi z natury rzeczy do niekorzystnych wyników, przedewszystkiem dla tego przedsiębiorstwa, które inicjuje nową fabrykację.

Obie więc przesłanki: pierwsza natury ogólnej, druga specjalnej — nieuchronnie prowadzą do wniosku o konieczności zawiadamiania o planach produkcyjnych Związku Przemysłu Chemicznego. W imię ścisłości zaznaczyć wypada, że znakomita większość zrzeszonych fabryk chemicznych, pozostając w najściślejszym ze Związkiem kontakcie, naradza się z nami i układa w całkowitej harmonii plany produkcyjne. Ale zasada ta musi się stać regułą — poprostu w imię elementarnego interesu wszystkich przedsiębiorstw chemicznych.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU

W okresie od dn. 15 stycznia do 1 lutego r. b. Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się — obok innych — następującymi sprawami szczególnej doniosłości:

Złożył w Min. Skarbu i w Min. Przemysłu i Handlu szczegółowo umotywowany memoriał w sprawie żądania świadectw weterynaryjnych przy imporcie łożu kostnego, wnosząc o zniesienie tego nowego obowiązku, utrudniającego normalną działalność przemysłową.

Na życzenie Min. Przemysłu i Handlu złożył szczegółową opinię w sprawie powołania Państwowej Rady do spraw narkotyków, wypowiadając się przeciwko tej inicjatywie — między innymi z uwagi na istnienie i działalność szerszej kompetentnej organizacji, t. j. Naczelnej Rady Zdrowia.

Na prośbę Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi sformułował szczegółową opinię w sprawie importu sztucznego jedwabiu z Japonii.

Z inicjatywy Min. Opieki Społecznej opracował projekt narady w sprawie zaopatrywania przemysłu chemiczno-farmaceutycznego w produkty chemiczne.

Na życzenie Min. Przemysłu i Handlu złożył opinię w sprawie obrotów towarowych z Rosją.

Złożył kompetentnym czynnikom urzędowym szczegółowo umotywowane i poparte rozlicznymi wyliczeniami wnioski w zakresie polityki tłuszczowej w r. 1936.

Ponownie wystąpił w sprawie zniesienia podatku drogowego od benzolu, używanego do dalszego przerobu w fabrykach chemicznych.

Sformułował opinię w sprawie warunków uruchomienia w Polsce produkcji glinu metalicznego.

Sformułował dodatkowe wnioski w sprawie rokowań handlowych o zawarcie nowego traktatu polsko-holenderskiego.

Zwołał naradę w sprawie uruchomienia produkcji w Polsce kwasu szczawiowego, oraz w sprawie dostarczenia formaliny do produkcji sześciometylenoczwierciami.

Zgromadził w drodze ankiety postulaty przedsiębiorstw chemicznych, dotyczące planów wymiany kompensacyjnej z Bułgarią, Jugosławią i Węgrami.

Uzyskał i opracował dane dotyczące rynku produktów chemicznych w Jugosławii.

W okresie sprawozdawczym odbyło się posiedzenie grupy fabryk chemiczno-farmaceutycznych i grupy fabryk sztucznych włókien, poświęcone rozważeniu bieżących zagadnień, ściślej dotyczących tych gałęzi produkcji chemicznej.

ZNIŻKA TARYF NA SUROWCE I PRODUKTY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Z dniem 15 stycznia b. r. weszły w życie zniżki taryf towarowych przy przewozie artykułów chemicznych, wymienionych w poprzednim numerze „Wiadomości Przemysłu Chemicznego”. Rozporządzenie Ministra Komunikacji wprowadzające zmiany taryfowe zostało opu-

blikowane w specjalnym załączniku do Nr. 1 Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych.

W celu zorientowania w całokształcie przeprowadzonych zniżek w zakresie przemysłu chemicznego poniżej podajemy zestawienie nowych taryf oraz uzyskanych zniżek w opłatach przewozowych.

Artykuły	Taryfa	Obniżka w %
Kwas siarkowy, oleum i kwas siarkowy odpadowy	j 18	20 %
Kwas siarkowy i oleum — przy przewozach do Pionek i Ujazdowa	j 16	20 %
Kwas siarkowy i kwas siarkowy odpadowy — przy przewozach do fabryk nawozów sztucznych	j 17	20 %
Kwas azotowy — przy przewozach do Warszawy	j 16	20 %
Soda amonjakalna	j 20	ok. 10%
Piryty — w przewozach wewnętrznych	M 12	ok. 30%
Piryty — przy imporcie	PH 9	ok. 30%
Fosforyty — przy imporcie	m 2 b.	ok. 25%
Kwas solny	j 19	ok. 20 %
Smoła surowa z węgla kamiennego	dotychczasowa E 5	5 %
Benzol nieoczyszczony	e 22	ok. 20%
Chlorek wapna bielący	j 21	ok. 20 %
Kości surowe niemielone	dotychczasowa C 7	ok. 20 %
Terpentyna surowa — w przewozach do rafinerii terpentyny	dotychczasowa D 7	ok. 30%

Ponadto obniżeniu uległy opłaty za przewozy siarczanu miedziowego, przeznaczonego dla celów rolniczych.

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Stwierdzamy z zadowoleniem, iż powoli, lecz systematycznie duża ilość artykułów, sprawdzanych dotychczas z zagranicy, jest fabrykowana już w kraju.

Towarzystwo Zakładów Chemicznych „STREM” Sp. Akc. przystępuje obecnie do fabrykacji olejów kostnego i racicowego, które mają zastosowanie — pierwszy jako smar do przedmiotów precyzyjnych i w fabrykach broni, drugi zaś jako najodpowiedniejszy surowiec do fabrykacji tłuszczów do natłuszczenia skór.

Tow. „Strem” opracowało już odnośnie metody fabrykacyjne i zainstalowało odpowiednie aparaty, przyczem produkcja olejów kostnego i racicowego zostanie rozpoczęta w połowie roku bieżącego.

Zapotrzebowanie rynku na powyższe oleje oceniamy na 5000 — 7000 kg. miesięcznie.

Przy produkcji przetworów żywnościowych w opakowaniach blaszanych bardzo dużą rolę odgrywa właściwe zalutowanie blachy użytej do opakowania.

Według doświadczeń, przeprowadzonych w Laboratorium Przemysłu Żywnościowego przy Związku Izby Przemysłowo-Handlowych, a następnie w fabrykach, udało się wypracować dwa płyny do lutowania, które posiadają doskonałe własności techniczne.

Ażeby udostępnić zainteresowanym wytwórcom nabywanie obydwoch płynów, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zlecił ich fabrykację Chemicznej Spółdzielni Wytwórczej przy Związku Inżynierów Chemików w Warszawie, Marymoncka 3a, która jest przygotowana do dostarczania płynów do lutowania ręcznego i automatycznego.

Z uwagi na doskonałe własności techniczne, a przede wszystkim na nieobecność substancji szkodliwych i gryzących, oraz bardzo dodatnie własności oczyszczania powierzchni blachy, obydwa płyny mogą oddać dużą pomoc przy ulepszaniu produkcji.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Rokowania handlowe z *Belgią* wznowione zostały w Warszawie, rokowania handlowe z *Holandją* wznowione zostały w Hadze.

Rokowania kontyngentowe z *Estonją*, rozpoczęte w ubiegłym miesiącu i chwilowo przerwane — wznowione zostaną w najbliższym czasie. Rokowania kontyngentowe z *Danją* i *Grecją* o odnowienie układów kontyngentowych na najbliższy trymestr wzgl. kwartał nie zostały jeszcze podjęte.

Zanotowano następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 3 „Informatora Eksportowego”).

Holandja. Skontyngentowanie przywozu węży gumowych.

Syrja. Wyjaśnienia dotyczące cienia przedzdy z jedwabiu sztucznego.

W dniu 21 stycznia odbyło się w Izbie Przemysłowo-Handlowej posiedzenie na którym złożone zostało sprawozdanie ze stanu obrotów clearingowych polsko-tureckich.

W połowie lutego odbędzie się w Izbie narada w sprawie działalności Izb mieszanych polsko- zagranicznych. Przedsiębiorstwa chemiczne proszone są o ewentualne nadsyłanie do Związku uwag dotyczących współpracy z temi Izbami.

KRONIKA

Dn. 23 stycznia r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którym zapoznano się ze stanem finansów Związku, oraz rozważono szereg spraw bieżących. Zarząd ustalił, iż tegoroczne zwyczajne Walne Zgromadzenie Związku odbędzie się w okresie, bezpośrednio poprzedzającym święta Wielkiej Nocy; dokładny termin zebrania będzie jeszcze sprecyzowany. Zarząd Związku zajmował się też sprawami Państwowej Szkoły Chemiczno-Przemysłowej w Warszawie, wysłuchując sprawozdań Prezesa Rady Opiekuńczej Szkoły, p. Inż. F. Wiślickiego, oraz Vice-Prezesa tejże Rady, p. Inż. W. Sommera.

W roku bieżącym Fabryka Płyt, Błon i Papierów Fotograficznych „Alfa” w Bydgoszczy obchodzi 10-lecie istnienia. W r. 1926 — z inicjatywy polskiej i w oparciu o polskie kapitały — założono w Bydgoszczy niewielką początkowo fabrykę, która zajęła się produkcją papierów i płyt światłoczułych. Z biegiem czasu rozszerzano zakres produkcji, nieustannie polepsza-

jąc jej jakość. W chwili obecnej fabryka „Alfa” produkuje rozmaite papiery fotograficzne, płyty szklane fotograficzne, oraz błony fotograficzne — w różnorakich wymiarach, gatunkach i rodzajach. Powstanie przed 10-ciu laty tej placówki przyczyniło się do uniezależnienia rynku polskiego od importowanych materiałów fotograficznych, zainicjowało twórczą pracę w nowej dziedzinie przemysłu chemicznego, pozwoliło na odciążenie naszego bilansu handlowego.

Nieustanne prace badawcze pozwalają na przystosowanie materiału fotograficznego do wymagań rynku, tudzież na ciągłe postępy jakościowe produkcji. Z okazji 10-lecia istnienia — składamy fabryce „Alfa” życzenia dalszego pomyślnego rozwoju.

Wydawnictwo „Bezpieczeństwo i Higiena Pracy” wydało, przeznaczoną specjalnie dla robotników, popularną broszurkę, propagującą konieczność zachowywania zasadniczych warunków ostrożności przy pracy.

Ponieważ jednym z ważniejszych czynników w dziedzinie zapobiegania wypadkom w fabrykach, obok dbałości o techniczną ochronę maszyn i urządzeń, jest sprawa należycie postawionej propagandy wśród samych robotników — rozpowszechnienie broszurki przez fabryki wydaje się wskazane i celowe. Zamówienia na dostawę broszurki zatytułowanej „Praca Bezpieczna” przyjmuje administracja czasopisma Bezpieczeństwo i Higiena Pracy, Warszawa, Polna 40, — przy czym ceny zostały ustalone następujące: przy odbiorze do 500 sztuk — 24 grosze za 1 egzemplarz, przy odbiorze ponad 500 sztuk — 20 groszy za 1 egzemplarz.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr. 2 z dn. 20 stycznia r. b. ogłoszony został pod poz. 59 okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 14 stycznia 1936 o przywozie i przewozie tłuszczów pochodzenia zwierzęcego.

Okólnik ten stanowi, że pozwolenie Min. Rolnictwa niezbędne jest przy przywozie: słoniny, szmalcu, masła, margaryny, łojów zwierzęcych oraz łoju kostnego.

O ile usprawiedliwione jest żądanie takich zaświadczeń przy imporcie pierwszych 5-ciu towarów, o tyle jest zupełnie niestuszne i zbędne w stosunku do tłuszczu kostnego. W tym stanie rzeczy Związek Przemysłu Chemicznego wystąpił do Min. Skarbu z wnioskiem o zniesienie świadczeń Min. Rolnictwa przy imporcie tłuszczu kostnego, zwłaszcza że świadczenia takie nie były dotychczas nigdy żądane.

E C H A

* Dyrektor Związku Przemysłu Chemicznego, p. Prof. Edmund Trepka, udał się do Hagi, celem wzięcia udziału w rokowaniach o zawarcie nowego traktatu polsko-holenderskiego, w charakterze delegata Rady Traktatowej.

* P. Wit Zdankowski, Dyrektor Sp. Akc. „Fr. Karpiński” został ponownie powołany przez Pana Ministra Opieki Społecznej do Naczelnej Państwowej Rady Zdrowia, w charakterze znawcy spraw przemysłu chemiczno-farmaceutycznego.

ORIENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWÓRÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	340.—
Alkohol metylowy techniczny 98%	160.—
Alkohol metylowy czysty 99/100	275.—
* Amoniak skroplony za 1 kg NH_3	1.53
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1.25
Azotan amonu	160.—
Azotyn sodowy	110.—
Benzol chem. czysty (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	80.—
Benzol handlowy 90%, (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	75.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13.50
* Boraks	75—85.—
Chloran potasu	175.—
Chlor ciekły	115.—
Chlorek cynku 50° Bè	30.—
Chlorek cynku w proszku biały	95.—
* Chlorek wapna bielący	30.60
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	18—20.—
Chlorobenzol	160.—
Chloroform czysty „purissimum”	720.—
„pro narcosi”	1.800.—
Dwuwęglan sodowy	38.—
Eter siarkowy	385—425.—
Fenol czysty	195.—
Formalina 40%	170.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bè	240.—
„techniczna 85/88%”	180.—
Karbid	49.—
Karbolineum	20 50
Krezol czysty	75.—
Klej kostny	180.—
Klej skórný	250.—
Kwas azotowy tech. 36° Bè za 100% HNO_3	85.—
Kwas cytrynowy zwykły	460.—
Kwas mrówkowy 80%	210.—
Kwas winowy zwykły	520.—

Kwas siarkowy 60° Bè	4.25
Kwas solny 19°/21° Bè	9.50
„ octowy techn. 30%	85.—
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	15.—
„ rogowa 13/14% N_2	35.—
* Naftalin czysty w łuskach	46.—
Octan amylu	440.—
Octan metylu	300.—
Octan sodu	105.—
„ ołowiu	170.—
Oleina	185.—
Oleum 20%	12.75
Olej lniany	125.—
Olej kokosowy	98.—
Olej palmowy (z ziarn)	100.—
* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
Saletra amonowa	100.—
Saletra potasowa	120.—
* Saletra sodowa przem.	58.—
Saletra sodowa rafin.	75.—
* Salmjak sublimowany	180.—
Siarczan amonu (frco stacja odbiorcza)	24.20
* Siarczan miedzi	50.—
* Siarczek sodu 60/62%	58.—
Smola preparowana	14.50
Soda amonjakalna 98%	20.70
* „ kaustyczna 97,5% loco Podgórze	49.70
Sól glauberska krystaliczna	7.00
Sól Seignette'a (aptek)	420.—
Stearyna	170.—
Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.75
Toluol czysty	95.—
Woda amonjakalna	43.—
Żelatyna techn.	450.—

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem

PRODUKTY WYTWORCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BO
RUTA Sp. Akc.”, Łódź tel. 195-96,
195-97; Warszawa, Piusa XI. 3.
m. 8, tel. 8-38-78.

„WOLA KRZYSZTOPORSKA”
Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel.
Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WIN-
NICY, S. A. Winnica, poczta Hen-
ryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17.
Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross,
Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ”,
Warszawa, Żgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POL-
SCE”, Warszawa, Czackiego 14,
tel. 5-91-24.

**Dwuchromian potasu i dwuchromian
sodu, sól glauberska kalc:**
Tow. Fabryk Portl. Cem. „WY-
SOKA” Sp. Akc. Warszawa, Mazo-
wiecka Nr. 7, fabryka w Wrzoso-
wej, p-ta Częstochowa 4. Wylącz-
na sprzedaż: D/H. Maurycy Lu-
xemburg. Warszawa, Senatorska
28/30, tel. 6 00 19.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS
i SYN”, Warszawa, Daniłowiczow-
ska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. KARPINSKI Spółka Akcyjna”,
Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.

Fotograficzne materiały:

Płyty, błony i papiery do celów
techn.: Fabr. „ALFA”, Bydgoszcz,
Garbary 3.

Gliceryna farmaceutyczna i technicz- na:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa,
Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LE-
VER” Sp. Akc., Warszawa, Nowy
Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:

Sp. Akc. „WOLBROM”, Warsza-
wa, Leszno 15, tel. 11-06-81.
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW” Sp.
Akc., Warszawa, Złota 35, tel.
533-49.

Jedwab sztuczny:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FA-
BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA-
BIU”, Warszawa, Wilcza 9a, tel.
875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN
SZTUCZNYCH „CHODAKÓW”,
Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel.
Sochaczew 81.

Karbid:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ”,
Warszawa, Żgoda 10, tel. 634-94.

Klej kostny i skórný:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa,
Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POL-
SCE”, Warszawa, Czackiego 14,
tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa,
Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Siarczek węgla:

Sp. Akc. TOMASZOWSKA FA-
BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA-
BIU, Warszawa, Wilcza 9a, tel.
875-39.

Słomka i włosie wiskozowe:

Sp. Akc. TOMASZOWSKA FA-
BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA-
BIU”, Warszawa, Wilcza 9a, tel.
875-39.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kau- styczna:

„ZAKŁADY SOLVAY W POL-
SCE”, Warszawa, Czackiego 14,
tel. 591-24.

Soda kaustyczna:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ”,
Warszawa, Żgoda 10, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna:
„TOMASZOWSKA FABRYKA
SZTUCZNEGO JEDWABIU”,
Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa,
Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego” bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.